

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ח"י אלול, ה'תשל"א

יוצא לאור לש"פ תבא, כ"א אלול, ה'תשע"ה

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים וחמש לבריאה

©

Published and Copyright 2015 by

LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5775 • 2015

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ תבא, כ"א אלול הבעל"ט, הננו מוציאים לאור התוועדות ח"י אלול ה'תשל"א — הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ט"ו אלול, ה'תשע"ה,
ברוקלין, נ"י.

בס"ד. שיחת יום ד' פ' תבוא, ח"י אלול, ה'תשל"א.

בלתי מוגה

א. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה את הוי' האמרת וגו'.

* * *

ב. ידועה שיחת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו¹ אודות אמירת "גוט יום טוב" בח"י אלול — כפי ששמע בח"י אלול שנת תרנ"ג, ואח"כ רשם זאת וצוה להדפיס, שמזה מובן שזוהי הוראה לרבים לכל הדורות (כפתגם הצ"צ² בנוגע לכל ענין שבא בדפוס), ושייך לכל אחד ואחת.

וכיון שזהו ענין ע"פ תורת אמת, ותורת אמת לא תדרוש ענין שאינו פנימי אלא חיצוני בלבד — הרי מובן שהמציאות לאמיתתה היא שח"י אלול הוא "יום טוב" לכל אחד ואחת, איש ואשה, להיותם יהודים, כולל גם אלו ש"בשם ישראל יכונה"³, ועאכו"כ אלו שבדרגא נעלית יותר.

ג. והענין בזה:

יו"ט כפשוטו ע"פ דין הו"ע של שמחה גלויה — שזהו החילוק בין שבת ליו"ט, שדוקא ביו"ט נאמר⁴ "ושמחת בחגך"⁵, ולא רק שמחה ורוחנית של הנשמה, אלא שמחה בבשר ויין דוקא, וכדיוק לשון חז"ל⁶ "אין שמחה אלא בבשר" ו"אין שמחה אלא ביין",

— שהוספה זו ("אין שמחה אלא ביין") היא בנוגע לזמן הזה, ש"אין לנו בשר שלמים" לקיים החיוב דשמחה ע"י בשר שלמים, כפי שמבאר רבינו הזקן בשו"ע⁷ ש"עכשיו שאין ביהמ"ק קיים אין יוצאים ידי חובת שמחה (ש"היא מצות עשה מן התורה") אלא ביין —

והיינו, שאע"פ שחיוב השמחה נאמר בתורה שענינה שכל, "חכמתכם ובינתכם"⁸, וידוע מאמר החכם⁹ "אין שמחה כהתרת הספקות", אעפ"כ, כשמדובר אודות שמחת יו"ט, מדגישה התורה שהשמחה צריכה

(5) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סתקכ"ט ס"ז.

(6) פסחים קט, א. שו"ע אדה"ז שם.

(7) ואתחנן ד, ו.

(8) הובא בהמשך מים רבים תרל"ו

בתחלתו. וראה שו"ת הרמ"א רס"ה. מצו"ד

משלי טו, ל.

(1) ח"י אלול תש"ג בתחלתה (סה"ש

תש"ג ע' 140).

(2) אג"ק אדמו"ר מהור"צ ח"ב ע' שפב.

(3) לשון הכתוב — ישע"י מדר, ה. וראה

תו"מ ח"ג ע' 176. וש"נ.

(4) פ' ראה טז, יד.

להיות בבשר ויין דוקא, ועד ששוללת אופן אחר של שמחה — "אין כו' אלא כו'".

כלומר: הן אמת שצריך להיות יין שקשור עם ענין של תורה ומצוותי, וכפי שמביא רבינו הזקן בשו"ע (בסיום הסימן⁹) ש"חייבים בית דין להעמיד שוטרים ברגלים וכו'", להבטיח שלא תהי' סתם שמחה של הוללות וכיו"ב, אבל אעפ"כ, צ"ל ענין זה באופן שמשמח לא רק את הנשמה, אלא גם את הגוף.

וכפי שמצינו גם בנוגע לר"ה — שרבינו הזקן מביא בשו"ע¹⁰ ש"כתוב בעזרא¹¹ אכלו משמנים ושתו ממתקים", והיינו, שהענין ד"קדוש היום לאדוננו" (כסיום הכתוב) קשור עם "אכלו משמנים ושתו ממתקים" כפשוטם. וענין זה מתאים גם עם המובא בלקו"ת¹² מהגהות מיימוניות¹³ ש"אין אדם נדון בר"ה אלא לעניני עוה"ז כו'".

ועפ"ז יש לומר הביאור בדרך אפשר בנוגע לאמירת "גוט יום טוב" בח"י אלול — שצריכה אמנם להיות חיות בעבודה של חודש אלול בענינים הרוחניים, בג' הקוין, בענין התשובה ובענין הגאולה¹⁴, אבל ענין זה צ"ל באופן שלוקחים גם את הגוף בעבודה זו, בדוגמת שמחת יו"ט שצריכה להיות באופן שלוקחים גם את הגוף בענין השמחה.

ד. וכל זה נוגע לשתי הנקודות האמורות לעיל (במאמר):

(א) הענין ד"את הוי' האמרת"¹⁵ — שקאי על ענין התורה¹⁴. וענין זה בא בהמשך להמדובר במשך החדשים האחרונים¹⁶, שצריך לקבל החלטות טובות — ולהתחיל בפועל — להוסיף בלימוד התורה ביתר שאת וביתר עוז, כל אחד לפי ערכו, בנגלה ובחסידות (כמבואר בארוכה בקונטרס עץ החיים¹⁷ שצריכים להיות ביחד).

(ב) הענין ד"אני מדבר בצדקה"¹⁸ — שכדי שתהי' הצלחה בענינים הנ"ל צריכה להיות ההקדמה ד"יהיב פרוטה לענין"¹⁹, שזוהי סגולה (לא רק לתפלה, אלא) גם ללימוד התורה שיהי' בהרחבה והעמקה יותר כו'.

15) פרשתנו (תבוא) כו, יז.

9) סי"ג.

16)

10) שם סתקפ"ג ס"ד.

17) פ"ג ואילך (כנ"ל במאמר פ"ו לעיל)

11) נחמי"ח, יו"ד.

12) ע' (...).

12) דרושי ר"ה נט, ב.

18) ישע"י סג, א (כנ"ל במאמר פ"ה

13) לרמב"ם ה' תשובה רפ"ג (בשם

לעיל ע' (...).

הרמב"ן).

19) ב"ב יו"ד, א.

14) כנ"ל במאמר פ"ב (לעיל ע' ...

ואילך).

ובזה נכללת גם התביעה מהקב"ה — שמקבל וממלא אותה, כמדובר לעיל (במאמר²⁰) אודות המשל למלך בשדה שמקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם²¹ — ליתן לבנ"י הרחבה בפרנסה כפשוטה, שע"ז יתוסף אצלם בלימוד התורה, כפי שמוכח במהרי"ל²² בנוגע לר"ת, וכן מסופר בדברי רבינו נשיאנו בנוגע לצמח-צדק²³, שהי' מניח כלי מלא מטבעות זהב וכסף כשהי' צריך ללמוד דבר עמוק או דבר חמור כו', וע"ז ניתוסף אצלו בהבנה והשגה ובהעמקה, וכך יתן הקב"ה לבנ"י קערות מלאות זהב וכסף, כדי שינצלו זאת (לפנ"ז ולאח"ז ובשעת מעשה) להבנה והשגה והעמקה יתירה בלימוד התורה, הן בנגלה והן בחסידות.

ה. ויש להוסיף ולהזכיר גם הענין שמקשר ענין התורה וענין הצדקה — שזהו ענין התפילין:

ובהקדמה — שענין התפילין קשור גם עם הענין ד"את ה' האמרת היום גו' וה' האמירך היום גו'", כדאיתא בגמרא²⁴: "תפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו וכו'", ובהמשך לזה הובאו הפסוקים "את ה' האמרת היום וה' האמירך היום" (כמבואר בארוכה באוה"ת בדרוש על פסוק זה²⁵).
ובכן:

ענין התפילין מתחיל משעבוד המוח²⁶. ותפילין בכלל הו"ע המשכת המוחין²⁷, שלכן איתא במדרש תהלים²⁸ שע"י קיום מצות תפילין "מעלה אני עליכם כאילו אתם יגעים בתורה (דוקא) יום ולילה" (כמוזכר לעיל²⁹). וזהו הקשר של ענין התפילין לענין התורה, שענינה מוחין.

ונוסף לענין דשעבוד המוח יש בתפילין גם הענין דשעבוד הלב²⁶, שקשור עם תפילין של יד, והיינו, שמענין המוחין נמשך גם בלב וביד, ועד ליד שמאל (שעלי' מניחים תפילין של יד³⁰); וכמרומו גם בענין הרצועות דתפילין של ראש שנמשכים עד למטה מן הטבור (כדאיתא

26) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סכ"ה ס"א. וש"נ.

27) ראה סה"מ תרנ"ג ע' רפב. תש"ח ע' 272. וראה גם ד"ה את ה' האמרת דש"פ תבא, ח"י אלול דאשתקד פ"ד (תו"מ סה"מ אלול ע' רס). וש"נ.

28) בתחלתו עה"פ (א, ב) כי אם בתורת.

29) במאמר — פ"ח (לעיל ע' ...).

30) ראה שו"ע אדה"ז שם רסכ"ז. וש"נ.

20) פ"ז (לעיל ע' ...).

21) לקו"ת פ' ראה לב, ב.

22) ליקוטים שבסו"ס מהרי"ל. נעתק

בסה"ש תש"ד ע' 71 הערה 17.

23) ראה סה"ש שם. וראה גם תו"מ חל"ז

ריש ע' 42.

24) ברכות ו, א.

25) פרשתנו (תבוא) ע' תרנו ואילך. ע'

תתרחס ואילך. ע' תתרטט ואילך.

בקבלה, ומובא גם באחרונים)³¹, שמורה על ענין העשי' — שזהו כללות החילוק בין למעלה מן הטבור וחצר הכבוד ששם מקומם של האבריים היותר זכים, משא"כ למטה מזה נמצאים כלי העיכול כו', ועד לרגלים, שעמהם קשור ענין הממון, כמארז"ל³² ש"היקום אשר ברגליהם"³³ "זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו".

ונמצא, שענין התפילין חודר את כל מציאות האדם — מענין המוחין עד ענין העשי', היינו, שכל עניניו יהיו משועבדים להקב"ה, כולל גם יד שמאל — ע"ד "לית שמאלא בהאי עתיקא"³⁴, כך, שאין שום מקום לצד שכנגד, צד אחר,

ובדרך ממילא נעשית הנהגתו בכל הענינים כמו הנהגתו של הקב"ה כביכול — שזהו ענין הצדקה, כמבואר באגה"ק³⁵ בפירוש מ"ש³⁶ "רחבה מצותך מאד", "מצותך (לשון יחיד) דייקא" [אף שלכאורה "הל"ל מצוותיך לשון רבים], שהרי הקב"ה מקיים כל תרי"ג מצוות, כדרשת חז"ל³⁷ על הפסוק³⁸ "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל", "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות", כיון שהעיקר היא "מצות הצדקה, שהיא מצות ה' ממש מה שהקב"ה בכבודו ובעצמו עושה תמיד כו'", שהרי הקב"ה אינו חייב מאומה, וכל מה שהוא עושה הרי זה בתורת צדקה, כמ"ש³⁹ "לך הוי' הצדקה" (כמוזכר לעיל⁴⁰); ודוגמתו גם אצל בניי — שמצות צדקה "שקולה כנגד כל המצוות"⁴¹, ובכל תלמוד ירושלמי היא נק' בשם מצוה סתם⁴².

ומזה מובן, שמלבד ההוספה בלימוד התורה ובמצות הצדקה, צריכה להיות הוספה ביתר שאת וביתר עוז גם בענין התפילין, שמקשר את ענין התורה (מוחין) עם ענין הצדקה (כללות ענין העשי').

ו. ויש להוסיף, שכל ענינים אלו קשורים גם עם ענין החיות — ענינו של ח"י אלול⁴³:

38) תהלים קמו, יט.	31) ראה ד"ה את ה' האמרת שבהערה 27
39) דניאל ט, ז.	פ"ז (תו"מ שם ס"ע רסב ואילך). וש"נ.
40) במאמר — ספ"ה (לעיל ע' ...).	32) פסחים קיט, א. וש"נ. הובא בפרש"י
41) ב"ב ט, א.	עה"פ.
42) תניא פל"ז (מח, ב).	33) עקב יא, ו.
43) ראה שיחת ח"י אלול תש"ה בתחלתה	34) זח"ג קכט, א. ועד"ז שם רפט, א.
(סה"ש תש"ה ע' 122). וראה גם לקו"ש	35) סי"ז.
חכ"ד ע' 177. וש"נ.	36) תהלים קיט, צו.
	37) שמו"ר פ"ל, ט.

ענין המוחין — תורה — הוא כללות ענין החיות שבאדם, כמבואר בתניא⁴⁴ ש"נשמת האדם היא ממלאה כל רמ"ח אברי הגוף מראשו ועד רגלו, ואעפ"כ, עיקר משכנה והשראתה היא במוחו כו".

ענין הצדקה — כדאיתא במדרש תנחומא⁴⁵ שכיון שע"י מצות הצדקה החי' את נפש העני, נמשך חיים כפשוטם גם לנותן הצדקה.

וכן ענין התפילין — שיש בהם סגולה לאריכות ימים, כדברי הגמרא במסכת מנחות⁴⁶: "כל המניח תפילין מאריך ימים שנאמר כו" — שזהו"ע שקשור עם חיות רוחני, פנימיות החיות כו".

ז. ובנוגע לפועל:

יש להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בכל הפעולות הקשורות עם מבצע תפילין, וכן בנוגע לפעולות הקשורות עם מצות הצדקה, וכן בנוגע ללימוד התורה.

וכל זה צריך להיות באופן ד"את ה' האמרת היום" — החל מלימוד התורה מתוך שמחה וטוב לבב, ומתוך הרגש היוקר שבתורה, כפי' הא' ב"האמרת" שהוא מלשון שבת, ובאופן ש"אין ערוך אליו כלל"⁴⁷, והיינו, שנרגש היוקר שלא בערך שבענין התורה, שלכן מוסיף בלימוד התורה בהתמדה ושקידה ביתר שאת וביתר עוז;

ואז נעשה גם הפי' הב' ב"האמרת", מלשון לבוש⁴⁷ — שהרי התורה היא הלבוש של הקב"ה (כמבואר בארוכה באגה"ק⁴⁸),

ועוד זאת, שהתחלת לימוד התורה ע"י האדם היא באופן שהתורה מקיפה אותו כמו לבוש — כמבואר בתניא⁴⁹ ש"התורה היא מזון וגם לבוש", שהרי מיד בהתחלת הלימוד (באמרו התיבה הראשונה בתורה, שכבר אז מקיים מצות תלמוד תורה) אזי "השכל מלובש בחכמת ה'", היינו, שחכמת ה' (התורה) מקיפה את שכלו כמו לבוש, ורק לאח"ז "הנה גם חכמת ה' בקרבו מה שהשכל משיג ותופס ומקיף בשכלו מה שאפשר לו לתפוס ולהשיג מידיעת התורה ("שנתפסת בשכלו ומתאחדת עמו") .. (ש)לכן נקראת (התורה) .. בשם לחם ומזון הנפש .. וז"ש⁵⁰ ותורתך בתוך מעי", באופן של "יחוד נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל בגשמיות";

וש"נ.

(48) סי"ט.

(49) פ"ה.

(50) תהלים מ, ט.

(44) פנ"א.

(45) משפטים טו.

(46) מד, סע"א.

(47) ראה במאמר פ"ד (לעיל ע' ...).

ועד להדיבור בתורה (פי' הג' ב"האמרת" מלשון אמירה⁴⁷) באופן ש"נפשי יצאה בדברו"⁵¹, והיינו, שנכנס בזה כל נפש האדם.

ולאחרי שישנו הענין ד"את ה' האמרת", היינו, שהאדם עושה כל ענינים אלו מצד כחו הוא, אזי נעשה גם הענין ד"ה' האמירך גו'", שנותנים לו מלמעלה שלא בערך יותר,

וע"ד מ"מ⁵² "לא תהי' משכלה ועקרה בארצך את מספר ימיך אמלא", והיינו, שלא זו בלבד שישנו ענין האהבה ויראה מצד עבודתו, אלא כמבואר בסידור בהערה לתיקון חצות⁵³, שלאחרי שישנם האהבה ויראה מצד עבודתו, נותנים לו אהבה ויראה כפי שהם מצד למעלה (שזהו ענין הי"ה שבשם, נוסף על הו"ה שבשם, כך שישנו שם הו"י כולו), ועד להענין ד"את מספר ימיך אמלא", ככל ד' הפירושים שבענין ה"מספר", כמו ד' הפירושים שבענין ה"ספירות", כמבואר בארוכה בכ"מ⁵⁴.

וכל זה נמשך במעשה בפועל — בהוספה בלימוד התורה, וכיון שלימוד מביא לידי מעשה⁵⁵, ניתוסף גם הידור בקיום מצוותי' ביתר שאת וביתר עוז, החל ממצות הצדקה, וכן בנוגע למבצע תפילין וכיו"ב.

ואז נעשה גם הענין ד"את ה' האמרת גו' וה' האמירך" כפשוטו⁵⁶ — שבנ"י נעשים "עם" שהוא "סגולה מכל העמים"⁵⁷, ובאופן ד"המבדיל . . בין ישראל לעמים"⁵⁸, וכל אחד — הן גוים ועאכו"כ יהודים — מכיר בכך שיהודי הוא רק מי שעליו נאמר "את ה' האמרת גו' וה' האמירך", ואין אופן שגוי יוכל להיות יהודי מלבד ע"י גיור כהלכה, שזהו פס"ד ברור בתורת אמת ותורת חיים, שאי אפשר בלאה"כ, ובדרכי נועם ובדרכי שלום.

ונעשה הענין ד"אתם נצבים היום כולכם (לאחדים ממש) לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם וגו' מחוטב עציך ועד שואב מימין"⁵⁹, כפירוש רש"י "שבאו כנעניים להתגייר (גרים כהלכה) בימי משה כו'", ומזה מובן גם בנוגע לדורות שלאח"ז,

וכהמשך הכתוב: "לעברך בברית ה' אלקיך . . למען הקים אותך היום לו לעם והוא יהי' לך לאלקים",

55) קידושין מ, ב. וש"נ.

56) ראה פרש"י עה"פ.

57) יתרו יט, ה.

58) נוסח הבדלה.

59) ר"פ נצבים (וראה לקו"ת שם).

51) שה"ש ה, ו.

52) משפטים כג, כו.

53) סידור עם דא"ח — קנא, ג ואילך.

54) ראה פרדס ש"ח פ"ב. הובא ונת'

בהמשך תער"ב ח"א ע' קנט ואילך.

למטה מעשרה טפחים, ובטוב הנראה והנגלה, ובאופן ש"מלכותו ברצון קבלו עליהם"⁶⁰.

* * *

ח. כיון שזוהי התוועדות ביום שבו שומעים את הדברים בשעת מעשה גם במקומות שהם רחוקים בגשמיות, ועד גם בארץ הקודש — הנה כאן ההזדמנות בהשגחה פרטית לומר כמה מילים במיוחד לעולים לאה"ק שבאו ממדינות ההם.

ובהקדים — שעומדים אנו בח"י אלול, יום הולדת של הבעש"ט ורבינו הזקן,

— שהרי אע"פ שכבר התפללו תפלת ערבית, הרי "בקדשים לילה הולך אחר היום"⁶¹. ולהעיר מהמובא בב"ח⁶² ש"היו מקדימין בתפלת ערבית וק"ש בע"ש בעוד היום גדול כ"כ .. (ש)הלכו לטייל אחר אכילה של סעודת שבת .. והיו חוזרין לבתיהם קודם הלילה" —

וידועה תורת הבעש"ט⁶³ על הפסוק⁶⁴ "כן בקודש חזיתך" (שאמר דוד המלך בשם כנסת ישראל, כל אחד ואחת מישראל), "הלואי בקודש חזיתך", היינו, שהתנועה והמעמד ומצב דמס"נ שהיתה "בארץ צי' ועיף" — הלואי שתהי' גם בשעה שרואים אלקות "בקודש", בירושלים עיר הקודש ובארץ הקודש בכלל (שהרי עתידה ירושלים להתפשט בכל ארץ ישראל, כדברי המדרש הידוע בילקוט שמעוני⁶⁵).

וכיון שתורה אומרת "הלואי", הרי זו לא רק בקשה, אלא גם נתנת כח מלמעלה שיוכלו לפעול זאת — שתנועת המס"נ שעמדו בה בהיותם במדינות ההם, שעל ידה עמדו בכל הנסיונות, ויצאו שלמים בגופם ובנשמתם ובכל עניניהם בתור בני אברהם יצחק ויעקב, כל אחד לפי ענינו מעמדו ומצבו, תהי' אצלם גם בהיותם בקודש כשנמצאים במקום שבו אין העלם והסתר שגוזרים גזירות נגד לימוד התורה וקיום המצוות, אלא יש חירות ללמוד תורה בהתמדה ושקידה, ואדרבה, ביתר שאת וביתר עוז.

ט. ואין להם להתיירא מזה שלא הורגלו בקיום כל תרי"ג המצוות, כיון שבמקום ההוא היו כמה ענינים שלא היו יכולים במציאות לקיימם.

63) ראה כש"ט בהוספות סס"ד. וש"נ.

64) תהלים סג, ב"ג.

65) ישעי' רמז תקג.

60) נוסח ברכות ק"ש של ערבית.

61) חולין פג, סע"א. וש"נ.

62) או"ח סרס"א (ד"ה ומ"ש וזמנו).

ובהקדמה⁶⁶ — שאין זה ענין שמורה על פחיתות המעלה, אלא ע"ד שמבאר רבינו הזקן בלקו"ת⁶⁷ בנוגע ל"רשב"י כשהי' במערה . . . שבודאי לא הי' יכול לקיים במעשה כמה מצוות מעשיות כו", כמו "אכילת מצה בפסח" וכיו"ב, ועד"ז אצל אלו שהיו במדינה ההיא, שיש כמה עניני מצוות שלא הי' ביכלתם לקיים.

ואדרבה: "חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה"⁶⁸,

וכמדובר פעם בארוכה⁶⁹ שכאשר יהודי מקיים מצוה בפועל, הנה להיותו נשמה בגוף, הרי זה דבר קשה שיהי' קיום המצוה "כמצות רצונך"⁷⁰, ועאכו"כ בזמן הגלות, שאין אפשרות כלל לקיים את המצוות "כמצות רצונך", כיון שלא נמצאים במעמד ומצב של "אדמה לעליון"⁷¹ בגלוי ובשלימות (ורק לעתיד לבוא יוכל להיות קיום המצוות "כמצות רצונך"⁷²); ואילו כאשר נאנס ולא עשה, שאז מעלה עליו הכתוב כאילו עשה, הרי כיון שמצד ה"כתוב" אין מניעות ועיכובים של זמן הגלות וכיו"ב, הרי זה נחשב "כאילו עשה" בכל השלימות שבדבר.

ובפרט ע"פ המבואר בדרוש של אדמו"ר האמצעי ד"ה להבין ענין לקיחת אנשי חיל (שלא נדפס)⁷³ — שנאמר בקשר לגזירה שהיתה בזמנו — דלכאורה אינו מוכן: היתכן שיש מציאות כזו (שלוקחים יהודים לצבא של ה"צאר" ברוסיה), בה בשעה שאין להם אפשרות לקיים מצוות אפילו מתוך מס"נ?! — ומבאר, שכאשר הקב"ה מעמיד מישהו במעמד ומצב שאינו יכול לקיים מצוות, הנה כיון שהוא מוכן ומזומן כו', ומצטער על זה שאינו יכול לקיים המצוות, הרי זה עולה למעלה יותר מאשר קיום המצוה בפועל בזמן שיכולים לקיים המצוות (כמובן מהמבואר בהדרוש, אע"פ שאינו ארוך בכמות).

אמנם, בנוגע לענינו, כיון שהיו עד עתה במקום שבו הי' קיום המצוות קשור עם מס"נ כו', ואילו עכשיו באים למקום שיש אפשרות למלא את התביעה של הקב"ה ללמוד תורה ביתר שאת וביתר עוז ולקיים את כל המצוות בהידור — ישנם כאלו שיכולים להתיירא שמא יהי' זה

66) ראה גם תר"מ חל"ט ע' 80 ואילך.

71) ראה של"ה ג, רע"א. ועוד.

67) ר"פ שמיני.

72) ראה תר"ח ר"פ ויחי. המשך וככה

68) ראה ברכות ו, א. וש"נ.

תרל"ז פי"ז ואילך. ועוד.

69) ראה תר"מ ח"כ ע' 212. וש"נ.

73) נדפס לאח"ז במאמרי אדהאמ"צ

קונטרסים ע' רסג ואילך.

70) נוסח תפלת מוסף.

שלא לפי כחם, ושמא לא יצליחו לפעול על הילדים שיקבלו זאת; הם ידרשו זאת מהילדים, אבל הילדים לא יצייתו להם וכו' וכו'.

ובכן: עליהם לדעת, שכל ענין הוא בהשגחה פרטית, וכיון שהקב"ה הוציא הוציא אותם באופן נסי משעבוד לחירות בנוגע ללימוד התורה וקיום המצוות, בודאי נתן להם את הכח והיכולת לקיים את התפקיד והשליחות הקדושה שהוטלה עליהם — להתנהג באופן ד"כן בקודש חזיתך", "הלואי בקודש חזיתך", בהיותם במדינות שבהם יכולים ללמוד תורה ולקיים את כל המצוות מתוך שמחה והרחבה, ללא גזירות ורדיפות, ועאכו"כ בארץ הקודש.

י. ועוד ענין בזה — ובהקדים:

למרות שהקב"ה הוציא אותם משעבוד לחירות בנוגע לקיום התומ"צ — הרי נמצאים עדיין בעומק הגלות שהוא חושך כפול ומכופל.

וא' הראיות לזה (והלואי היתה ראי' זו מתבטלת כבר) — שאף פעם לא הי' בין בניי חושך כפול ומכופל כל כך שיהי' ספק מי הוא יהודי ומי הוא גר, ועד שיכולה להיות סברא — עם היותה סברא פראית שאפילו משוגע לא יאמר זאת — שיכולים להפוך גוי ליהודי ע"י פיסת-נייר, או ע"י שעלה בדעתו ("אזוי איז אים איינגעפאלן") לומר שהוא יהודי... רק מצד חושך כפול ומכופל יכול להיות מצב כזה שענין הפכי לגמרי יחשב לענין שהוא בסדר.

אין צורך בראי' טובה יותר שאין זו "אתחלא דגאולה"!!!

אף פעם לא הי' חושך כפול ומכופל בימי הגלות כמו בשנה ומחצה האחרונה, שישנם כמה יהודים שאינם מתביישים לומר שאדם יכול להיות "גר" ע"י פיסת-נייר שאין בה ממש, או שאין אפילו צורך בפיסת-נייר, אלא די בכך שיאמר שהוא יהודי כדי שירשמוהו בתור יהודי! — בה בשעה שזהו לא רק היפך האמת, ולא רק ענין המזיק, אלא זהו ענין שאינו בגדר אנושי: אדם שיש בו קורטוב שכל לא יאמר דבר כזה מתוך מחשבה שכן היא המציאות!

זוהי גזירה איומה שאין בה ממשות ומציאות כלל, והיא כולה שקר מתחילתה ועד סופה: חוק השבות וחוק מיהו יהודי — שבגלל שהסבא שלו הי' יהודי, לכן יש לו חלק רח"ל בארץ ישראל, ארץ הקודש, ארץ שיהודים שופכים את דמם כדי להגן עלי', ואעפ"כ רוצים לתת זאת לגוי רח"ל, מבלי הבט על הקרבנות שיהודים הקריבו וממשיכים להקריב על זה.

אין זה אלא בגלל שהגלות נעשה עמוק וחשוך ונמוך יותר, עד כדי כך שאי אפשר לירד וליפול ולשקוע למטה יותר, רח"ל, ומוכרחת כבר לבוא הגאולה האמיתית והשלימה.

ובכן, גם ענין זה קשור עם סיבת בואם לכאן — בדוגמת דברי רבם ונשיאם בבואו לאמריקא⁷⁴, שלא בא בשביל הצלת עצמו, אלא כדי להציל את אמריקא, לעשותה מדינה של תורה, ואכן הצליח לפעול זאת, ועד"ז הוא גם תפקידם בבואם לאה"ק — להראות שהם באי-יכח של "גוי קדוש"⁷⁵, שממשיכים לעמוד באותה תנועה של מס"נ שבה עמדו במשך עשרות שנים במדינה ההיא, ואינם מתביישים בענין ד"המבדיל .. בין ישראל לעמים", בידעם שהם יהודים, והגויים הם גויים, ולא יתכן שיסירו את המחיצה ביניהם,

ולא עוד אלא שמוסיפים לומר שיהודי הוא לא רק מי שמקיים מצוות כפי שקיימו הם בהיותם ברוסיה או בפולין וכיו"ב, אלא בכל מקום שיש אפשרות להוסיף ביתר שאת וביתר עוז, הרי הוא מוסיף עוד מצוה ועוד שיעור בתורה, ומאמין גם בבניו ונכדיו, שיקבלו עליהם עול תורה ועול מצוות, בנוגע לכל עניני התומ"צ שחייבים בזמן הזה בחו"ל ועד"ז באה"ק, ועושה כל ענינים אלו באופן ד"עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב"⁷⁶.

יא. ולכן, עליהם לבחור להתיישב בין יהודים שומרי תומ"צ, אבל, לא כדי להסתכל איך שפלוגי לומד תורה ומקיים מצוות, ולקבל הוראות מאלו שעוזרים להם בכמה ענינים, אלא לחקור ולדרוש מה יכולים הם לעשות כדי להוסיף עוד יותר בלימוד התורה וקיום המצוות.

וברור הדבר שכשם שהקב"ה הוציא אותם באופן נסי מהשעבוד שהיו אנוסים שלא לקיים מצוות והביאם למעמד ומצב שיש ביכלתם לקיים כל המצוות, בודאי יעזור להם גם עתה להיות אלו שיפיצו "גור מצוה ותורה אור"⁷⁷ באה"ק ובארה"ב ובכל מקום שהוא; ובודאי שגם הילדים והנכדים ילכו אחריהם, "בנערינו ובזקנינו גור" בבנינו ובכנותינו"⁷⁸.

אך עליהם ליתן אצבע קטנה (כלשון המדרש⁷⁹), ולעשות מאמץ קל כדי להתחיל עבודתם בהוספה בלימוד התורה וקיום כל מצוותי' מתוך

77) משלי ו, כג.

78) בא יו"ד, ט.

79) השש"ר וקה"ר בתחלתם.

(74)

(75) יתרו יט, ו.

(76) פרשתנו (תבוא) כח, מז.

שמחה וטוב לבב, אע"פ ש"כל התחלות קשות"⁸⁰, כך, שבתקופה הראשונה יהי' להם קשה להתחיל לקיים את כל המצוות, כיון שלא הורגלו בכך, מצד סיבות שאינם תלויות בהם כלל, כידוע לכל אלו שיודעים תנאי החיים שם.

ועי'ז יבקעו ויפרצו את כתלי הגלות — הגלות של היצה"ר, הגלות של שונאי ישראל מאוה"ע, והגלות בכלל, וימשיכו "נר מצוה ותורה אור" בחיי היום-יום, לחיות חיים מלאים ("א פולן לעבן"), חיים תורניים ("א תורה לעבן") על יסודי התורה והמצוה — ביום ראשון, יום שני, יום שלישי, יום רביעי, יום חמישי, יום ששי ועאכו"כ ביום הש"ק, ומתוך שמחה וטוב לבב.

וברור הדבר ש"אם⁸¹ בחוקתי תלכו (שתהיו עמלים בתורה) ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם", אזי "ונתתי גשמיכם בעתם", וכפירוש הבעש"ט⁸² שהקב"ה יתן להם כל הענינים הגשמיים "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה"⁸³, אע"פ שלעת-עתה ישנם קשיים בדבר, אלא שעליהם למלא את השליחות של הקב"ה להכניס בחיי היום-יום את ההוספה בלימוד התורה וקיום כל מצוותי' בהידור גדול, ואז ימלא הקב"ה כביכול את השליחות שלו, ליתן להם בני חיי ומזוני רויחי, ובכללות — כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה.

יב. ויה"ר שיגיעו הדברים בכל מקום ומקום, והעיקר, שיתקבלו הדברים (ללא נפק"מ מי אומרם) מצד האמיתית שבהם,

שהקב"ה בחר בהם בתור שלוחים נאמנים — לאחרי שניסה אותם במשך עשרות שנים במצב איום ונורא, ועמדו בנסיון ונשאר "מאמינים בני מאמינים"⁸⁴, לומדי תורה ומקיימי מצוותי' (כפי האפשרות שהיתה להם) — שחלקם יבואו לאה"ק ויעוררו ("אויפשטורעמען") את דעת הציבור שם,

ולכל לראש — שארץ ישראל אינה ארץ סתם, אלא היא הארץ הקדושה ("סוויאשטשאנאָיאָ זעמליאַ") שנתן הקב"ה רק לבני אברהם כברית בין הבתרים, ואילו גוים, אין להם שם חלק ונחלה, וגם לא רשות לחוות דעה כו', והחילוק בין יהודי לגוי קבוע בתורת-אמת ותורת-חיים,

חנ"ו ע' 333. וש"נ.

83) נוסח ברכה הג' דברהמ"ז.

84) שבת צז, א.

80) מכילתא ופרש"י יתרו יט, ה.

81) ר"פ בחוקתי (ובתו"כ ופרש"י).

82) ראה כש"ט סוסר"ז. וראה גם תו"מ

ועד"ז בנוגע לכל הענינים שעליהם מסרו נפשם, והביאו עמהם את המס"נ לארץ ישראל,

ולכן צריכים לציית להם, ולבטל את כל הענינים שאינם ע"פ תורה ומצוותי בכלל,

ובמיוחד — הענין של "מיהו יהודי", שגוי ידע שהוא גוי, ולא ירצו לרמות אותו ולהזיק לו, ויהודי לא יתבייש לומר את האמת שהוא יודע שגוי הוא גוי, ויכול להתגייר אך ורק ע"פ הוראת הקב"ה — שהרי כל הענין שיש "פתח פתוח" שעל ידו יכול גוי להפוך ליהודי הו"ע שעושה הקב"ה למעלה מדרך הטבע לגמרי, בנתנו לו נשמה חדשה, נשמת ישראל מתחת כנפי השכינה (ככל פרטי הדברים שנאמרו בזהר⁸⁵, שאין כאן המקום להאריך בזה), ולכן צריך הדבר להעשות באופן שלמעלה מדרך הטבע, ופשיטא — לא ע"י ענין של שקר ושטות, היפך השכל מכל וכל, כנ"ל; ועכשיו ניתנה להם הזכות שהאמירה שלהם תכריע את כף המאזניים לבטל את הגזירה האיומה הנ"ל.

וכאשר יעשו כל ענינים אלו, והעיקר, להראות דוגמא חי' שממשיכים באותה תנועה של מס"נ שבאה במעשה בפועל, שחיים דוקא בין יהודים שומרי תומ"צ, ומתנהגים בחיי היום-יום ע"פ שו"ע בכל הפרטים, מבלי להתיירא מזה ש"כל התחלות קשות" — בודאי יהי' הענין ד"ונתתי גשמיכם בעתם", כאמור לעיל (סי"א).

ועי"ז תהי' להם זכות נוספת — שמהם יראו וכן יעשו כו"כ מבני ובנות ישראל באה"ק ובחור"ל, להוסיף בלימוד התורה וקיום מצוותי, וזכות הרבים תלוי בהם.

ועי"ז ימהרו את סיוס פעולתו של הקב"ה בשריפת כתלי הגלות (כנוסח הידוע⁸⁶), לפעול את קיום היעוד⁸⁷ "ואולך אתכם קוממיות", החל מזה שהיהודים בא"י ישכחו את נפילת-רוחם בפני הגוים, אלא יעמדו "קוממיות", "בקומה זקופה"⁸⁸, כיון שהאמת היא שיהודים עומדים בקומה זקופה — "אתם נצבים היום גו' לפני ה' אלקיכם", "נצבים קיימים ועומדים"⁸⁹, "כיום הזה שהוא קיים והוא .. מאיר"⁹⁰.

ובנקודה העיקרית — לפעול ביאת משיח צדקנו, שאז תהי'

(88) תו"כ ופרש"י עה"פ.

(89) אג"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח ריש ע' תלא (נעתק ב"היום יום" כה אלול).

(90) פרש"י נצבים כט, יב.

(85) ח"א יג, א"ב. ח"ג קסח, רע"א. ועוד.

(86) ראה אג"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח ע'

שעב (נעתק ב"היום יום" בתחלתו).

(87) בחוקתי כו, יג.

הגאולה האמיתית והשלימה, ויראו בגלוי שבנ"י הם אלו שפועלים הענין ד"תמליכוני עליכם"⁹¹, "ה' אלקי ישראל מלך"⁹², ועי"ז נמשכת מלכותו של הקב"ה בעולם, כמ"ש⁹³ "והי' ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד", וכפי שמסיים הרמב"ם⁹⁴ בנוגע לביאת המשיח ש"יתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד, שנאמר⁹⁵ אז אהפוך אל עמים גו' ולעבדו כולם שכם אחד", ומתוך שמחה וטוב לבב, בטוב הנראה והנגלה.

* * *

יג. בהמשך להאמור לעיל (ס"ד) שענינו של ח"י אלול קשור גם עם ענין הצדקה, הנה כיון שח"י אלול הוא יום ההולדת של הבעש"ט וגם של רבינו הזקן, הרי כשם שנזכרה לעיל (ס"ח) תורת הבעש"ט על הפסוק "כן בקודש חזיתך", יש להזכיר גם שיש כמה תורות של רבינו הזקן באגרת הקודש אודות גודל מעלת ענין הצדקה⁹⁶, ובפרט צדקת ארץ ישראל, "ארץ החיים", וכפי שמסיים⁹⁷ שכיון שאה"ק התחתונה מכוונת ממש כנגד ארץ העליונה, הנה "כשזרעין באה"ק התחתונה .. הזריעה נקלטת תיכף ומיד בארץ העליונה, בלי שום מניעה ועיכוב בעולם (ע"ד מ"ש "עד מהרה ירוץ דברו"⁹⁸), מאחר שאין שום דבר חוצץ ומפסיק כלל בין ארצות החיים".

ובהתאם לכך, הנה הצדקה שינדכו יהודים בהמשך להתוועדות זו, תנוצל בלי נדר עבור עניני ארץ הקודש.

התחלה טובה בזה עשה יהודי (שאין כאן המקום לפרסם שמו) שהתנדב היום ח"י אלף דולר לצדקה.

ובודאי לא ישאר הקב"ה בעל-חוב, ויקבל ד' פעמים ככה, ע"פ הידוע⁹⁹ בענין "ארבע הידות תהי' לכם" עי"ז שה"חמישית לפרעה"¹⁰⁰, שלכן נותן לו הקב"ה ארבע פעמים ככה, ויתירה מזה, דכיון שצדקה צריך ליתן מדילי, צריך הקב"ה ליתן לו מקודם לכן כדי שיוכל ליתן צדקה, והנמצא שמקבל ה' פעמים ככה.

97) סוס"ח.

98) תהלים קמו, טו. וראה לקו"ת ס"פ

קרח. ובכ"מ.

99) ראה לקו"ת שה"ש ו, ד ואילך.

100) ויגש מז, כד.

91) ר"ה טז, סע"א. וש"נ.

92) תפלת העמידה דר"ה.

93) זכרי' יד, ט.

94) הלי' מלכים ספי"א.

95) צפני' ג, ט.

96) ראה גם תר"מ חנ"א ע' 346. וש"נ.

והלואי שממנו יראו וכן יעשו רבים, ליתן צדקה גם בסכומים גדולים ונפלאים — סכומים עצומים, אבל אתה עצום מהם (ע"ד לשון רש"י¹⁰¹), היינו, שנותנים אמנם סכום שנראה גדול, אבל, זהו רק מצד החשבון של נפש הבהמית...

וכפי שאמר רבינו נשיאנו¹⁰², שכאשר יהודי מחליט לתת לצדקה סכום כזה שבשעת מעשה אין שום פתח ואופן בגשמיות שיוכל ליתן אותה, פותח לו הקב"ה צינור חדש כדי שיוכל לקיים החלטתו הטובה במילואה ומתוך שמחה וטוב לבב, ומזה מובן שהקב"ה נותן לו כמ"פ ככה, כדי שיוכל ליתן סכום זה מתוך שמחה וטוב לבב.

וע"פ האמור שישתמשו בזה עבור עניני אה"ק — הרי זה יפעל "בארצות החיים"¹⁰³, בארץ החיים שלמעלה, שקאי בכללות על בינה¹⁰⁴, ששם הוא מקום הגאולה¹⁰⁵, ומשם תומשך הגאולה למטה, והיינו, שהקב"ה יהי' נכנס בירושלים של מטה ובירושלים של מעלה¹⁰⁶, כיון שיבנה ביהמ"ק במקומו — משיח צדקנו, בקרוב ממש.

"ושם נעשה לפניך .. כמצות רצונך"⁷⁰ — כל המצוות, כיון שתהי' שלימות באדם, שלימות בעולם ושלימות בכל הענינים⁷²,

ועד להשלימות שפועלים בני"י למעלה, כביכול, להיותם כמו שתי חצאי צורות (כידוע¹⁰⁷ בענין "שתי חצוצרות כסף"¹⁰⁸), שלכן נקראים בני"י "תמתי"¹⁰⁹, "א"ת תמתי אלא תאומתי"¹¹⁰, וע"ד ש"איש" בפני עצמו הוא "פלג גופא"¹¹⁰, והשלימות היא דוקא כשישנם איש ואשה ביחד, וכמ"ש¹¹¹ (בר"ה הראשון, יום ברוא אדה"ר) "זכר ונקבה בראם ויברך אותם ויקרא את שמם אדם".

ועי"ז נעשה עוד בזמן הגלות הענין ד"פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשוה"¹¹² — שמעמידים בנים ובנות עוסקים בתורה (כדת הניתנה לכל אחד ואחד בהלכות תלמוד תורה), ובאופן שהלימוד מביא לידי מעשה⁵⁵, ובמילא נעשה הענין ד"כבשוה", שכובשים את כל הענינים הגשמיים

(107) ראה אר"ת להה"מ (מה, ד ואילך).
הובא ונת' ביהל אור ס"ע שנו ואילך. המשך

תער"ב ח"ב פשפ"ד ואילך.

(108) בהעלותך יו"ד, ב.

(109) שה"ש ה, ב.

(110) זח"ג רצו, רע"א.

(111) בראשית ה, ב.

(112) שם א, כח.

(101) עקב ט, א ("אתה עצום והם עצומים ממך").

(102) ראה אג"ק שלו ח"ח ע' תקיג ואילך.

וראה גם תו"מ חל"ו ע' 55. וש"נ.

(103) תהלים קטז, ט.

(104) ראה יהל אור עה"פ (ע' תמד). ועוד.

(105) ראה לקו"ת דרושי ר"ה ס, ב. וש"נ.

(106) ראה תענית ה, סע"א.

שבעולם, ועאכו"כ שעושים מהחומריות — גשמיות, ועד ש"וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד"¹¹³, שמהפכים אפילו את הענין דהיפך החיים¹¹⁴, שדוגמתו בעבודה האדם הו"ע שזדונות נעשים לו (לא רק "כזכיות"¹¹⁵, אלא) זכיות ממש¹¹⁶.

וכל זה — מתוך שמחה וטוב לבב, בהתאם למעמד ומצב ד"אחרונים ברצון"¹¹⁷, עוד יותר מאשר ה"ראשונים ברצון"¹¹⁷,

והיינו, שתחילה מקבל הקב"ה את כולם בשדה בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם, ואח"כ הולכים אחריו כו'²¹, אנו כאן, בתוככי בני" בכל מקום שהם, אנשים נשים וטף, מ"ראשיכם שבטיכם" עד "חוטב עציך" ו"שואב מימך", לעמוד באופן ד"נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם"⁵⁹, ומכתירים אותו ומקבלים מלכותו ברצון⁶⁰, והקב"ה מקבל את ההכתרה ונעשה "אלקי ישראל מלך", ובאופן ש"מלכותו בכל משלה", ועד ש"ידע כל פעול כי אתה פעלתו"⁹²,

וכפי שמסיימים: "מלך על כל הארץ מקדש ישראל ויום הזכרון", שעולה זכרונם של ישראל לפני הקב"ה⁹¹ עוד בזמן החושך כפול ומכופל של זמן הגלות,

ו"עד מהרה ירוץ דברו" — ובפרט ע"י נתינת הצדקה הקשורה עם "ארצות החיים" — "מיד הן נגאלין"¹¹⁸ בגאולה האמיתית והשלימה, וחוגגים את ר"ה ביחד עם משיח צדקנו, "בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובבנותינו"⁷⁸, באופן ד"אכלו משמנים גו' כי קדוש היום לאדוננו"¹¹¹.

(טרם צאתו נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א המזונות וכו', ואמר:)

מסתמא ימשיכו את ההתוועדות היום או מחר, ויה"ר שיהי' בשמחה ובהצלחה, ומתוך כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה.

113) שם, לא.
 114) ראה ב"ר פ"ט, יו"ד. זח"א יד, א.
 115) ראה תניא פ"ז, ובכ"מ.
 116) פרש"י תשא לג, יא. עקב ט, יח.
 117) יט, ב. ועוד.
 118) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.
 ועוד.
 119) יומא פו, א.

הוספה

א

בי"ה, א' סיון תשכ"ב
ברוקלין

האברך ... שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו בו כותב אשר נפגש עם אנשים הרוצים להכניסו לויכוח בענייני דת וכו' ואיך יתנהג בזה.

נכון מה שכותב אשר מתחמק מויכוחים ובפרט שרואים במוחש אשר אלו הלהוטים אחרי ויכוחים רק הנצחנות נגד עיניהם ואינם מחפשים את האמת כלל. לשאלתו האם אפשר שהעולם יחרב לגמרי.

לפלא הספק אצלו, והרי הובטחנו מפי הנביאים אשר דבר ה' ומלתו על לשונם, אשר יבוא משיח צדקנו ויגאלנו מן הגלות ונחיי חיים שלמים וכו'.

(ב) לשאלתו בהאמירה, כשם שאני רוקד ואיני יכול לנגוע בך וכו', האם [הוא] סתירה בזה להאפשרות שיגיע בן אדם לירח

אין לשני העניינים כל שייכות, שהרי המדובר הוא בנגיעה ע"י רקידה האמורה.

בכלל לא זו הדרך לחפש קושיות, כי אם ללמוד בהתמדה ושקידה ושתהיי הנהגה מתאימה לזה, ואין לך דבר העומד בפני הרצון, ואדרבה הובטחנו הבא לטהר מסייעין אותו.

התקוה חזקה שיש לו גם קביעות עתים בלימוד פנימיות התורה שבדורנו נתגלתה בתורת החסידות, קביעות בכל יום ובהוספה ביום השבת אשר קדש הוא לה'.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

א

אשר דבר ה' ומלתו על לשונם: ע"פ שמואל"ב כג, ב. לשאלתו בהאמירה .. ואיני יכול לנגוע בך וכו': ראה גם אג"ק חכ"ז אגרת יריג. תו"מ התועדויות חנ"ה (תשכ"ט ח"ב) ע' 116 ואילך. שיחות קודש תשכ"ט ח"ב ע' 341-כד. הובטחנו הבא לטהר מסייעין אותו: שבת קד, א. וש"נ. בלימוד פנימיות התורה .. ובהוספה ביום השבת כו': ראה קונטרס עץ החיים ספכ"ה. וראה תו"מ התועדויות ח"ב (תשי"ד ח"ג) ע' 204 ואילך, ובהנסמן שם.

ב

בי"ה, כ"ז סיון, ה'תש"מ
ברוקלין, נ.י.

מר ... ש"י

שלום וברכה!

במענה למכתבו, בו כותב אודות דברי האסטרולוגים וחזיונותיהם, ושזו אחת השאלות המציקות לו תקופה ארוכה, ולא זה לבד אלא, כאילו – בלשונו – "סוגי זו מעסיקה אלפי בני נוער בעולם" – לא ידוע לי כלל שכל כך הרבה בני נוער עסוקים בחזיונות כהנ"ל, אלא שאפילו נפש אחת עולם מלא, והמענה בזה פשוט:

ידוע הכלל (– הפסוק) "אדם לעמל יולד", ובסגנון אחר: כל אדם צריך להשתדל (לעמול) להוסיף טוב ואור וקדושה בעולם שמסביבו, וכיון שהמעשה הוא העיקר, לא די שיהי' לאדם לב טהור ומחשבות רצויות ודבורים נכונים, כי העיקר הוא שיתורגם כל זה במעשים בפועל.

לברר מהו הטוב האמתי, היינו הטוב והישר בעיני בורא העולם, הרי נתן לנו את תורתו, תורת־אמת, הנקראת תורת־חיים, כלומר הוראה בחיים, ובה הוראות בהנוגע לכאוי"א ובנוגע לכל ענין וענין. ובכדי להקל הבירור בזה, באו גדולי ישראל, מורי הנבוכים, וסגנון הוראות אלו בלשון קלה ומובנת לכל, עד שבסגנון הידוע – "כשולחן ערוך לפניהם", אשר כשמו כן הוא, ספר השולחן־ערוך.

ונוסף על העיקר, שבשביל יהודי, בן או בת עם הנבחר, אשר בורא העולם בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, וקדשנו במצוותיו, זהו הטוב האמתי,

ב

נדפסה בתשורה (סימפסאן, תשס"ט).

נפש אחת עולם מלא: סנהדרין לו, סע"א (במשנה). וש"נ.

הכלל (– הפסוק) "אדם לעמל יולד": איוב ה, ז. וראה סנהדרין צט, ריש ע"ב. שהמעשה הוא העיקר: אבות פ"א מ"ז.

שבסגנון הידוע – "כשולחן ערוך לפניהם": מכילתא ופרש"י ר"פ משפטים.

אשר כשמו כן הוא, ספר השולחן־ערוך: ראה גם לשון הב"י בהקדמתו לשו"ע (ושם: "וקראתי שם ספר זה שולחן ערוך כי בו ימצא ההוגה כל מיני מטעמים ערוכים בכל ושמורים סדורים וברורים כו").

בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו: נוסח ברכת התורה.

לא רק לזכות לחיי עולם בעולם הבא שכולו טוב, אלא גם בעולם הזה, בחיי היום-יום, חיים הראויים לשמם, כיון שזהו גם הדרך לקבלת ברכות ה', ופרשה מפורשת היא בתורתנו, תורת-חיים ותורת-אמת: "בחוקותי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם, ונתתי גשמיכם בעתם גוי" – כל הברכות המפורשות בפרשה זו.

מהאמור מובן שאם באמת דואג הוא לקיום העולם היהודי, והרי כל יהודי בחזקת כשרות וכיון שכתב בזה בודאי כן הוא, תיכף ומיד יוסיף בהליכה בדרך התורה ומצותי, וישפיע בכיוון זה בכל מקום שידו מגעת, ובפרט בחוגי הנוער העסוקים בסוגי שלו האמורה, ובהסברה נוספת, אשר חבל על בזוז זמנם בענין שאיננו שייך להם כלל, ובפרט מאחר שהכל בחשבון, וגם ימי האדם בחשבון, הרי כל רגע שמבזבזים אותו ללא צורך, גורע מהזמן שהי צריך לפעול בו להרבות טוב בעולם, והיא אבדה שאינה חוזרת.

בברכה שבהקדם יתמסר לפעילות האמורה במרץ המתאים ללא ליאות ובעקביות, והי יצליחו.

ופרשה מפורשת היא בתורתנו . . "בחוקותי תלכו . . ונתתי גשמיכם בעתם גוי": ר"פ בחוקותי. כל יהודי בחזקת כשרות: ראה רמב"ם הל' קדה"ח פ"ב ה"ב.
 כל רגע . . אבדה שאינה חוזרת: ראה לקו"ש חכ"ה ע' 492 הערה ד"ה יעדע רגע. וש"נ.

ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זצוקללה"ה נבנ"מ ז"ע

Lahak Hanochos Inc. 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Email: info@lahak.org

ב"ה.

שהחיינו וקיימנו והגיענו

הגיע מבית הכורך

תורת מנחם

התוועדויות כרך נו

הכולל את כל המאמרים והשיחות

מש"פ ויק"פ, פה"ח עד ש"פ שלח, כ"ח סיון ה'תשכ"ט

בספר זה שיחות, מאמרים ומענות חדשים שלא ראו את אור הדפוס

שיחות ומאמרים אלו נלקמו אחד אחד מסלילי הקלטה ורשימות

שנרשמו בשעתם ע"י החוזרים שיהיו, ונשארו בכתובים עד לאחרונה

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות

ובחנויות הספרים קה"ת בארה"ב ובאה"ק

לעילוי נשמת

אבינו הרה"ח הרה"ת וכו' ר' **משה חיים** ז"ל

ב"ר **תנחום זאב** הי"ד

נלב"ע כ"ף אלול ה'תשע"ד

סאפאטשקינסקי

ת' נ' צ' ב' ה'

ולזכות אמנו מרת **שרה לאה** שתליט"א

נדפס על ידי ולזכות

בתם וחתנם

מרת **רבקה נעמי** ובעלה הרה"ת ר' **יוסף יצחק**

ומשפחתם שיחיו לאורך ימים ושנים טובות ובריאות

ליין